

*Velkommen inn!
Se arkitektur, kunst og kulturarv i Aurskog-Høland kommune*

OVER TERSKEL'N

ÅPNE HUS I AURSKOG-HØLAND

23.-24. september 2023

Denne helgen kan du besøke mange spennende hus og steder i kommunen

Gratis og åpent for alle

Velkommen over terskel'n!

Vi håper du benytter sjansen til å se og besøke kjente og mindre kjente perler som finnes i vår langstrakte kommune. Lørdag 23. og søndag 24. september er det ikke mindre enn 23 steder som tar imot besøk – gratis og åpenhjertig!

Over terskel'n er et samarbeid mellom Aurskog-Høland kommune, Aurskog-Høland utvikling, historielagene, Aurskog-Høland kunstforening, Aurskog-Høland kirkelig fellesråd, med bistand fra arkitekt Serine Væting og landskapsarkitekt Helene Hoel Oppegaard.

Vi ønsker å vise frem arkitektur, kunst og kulturarv på en spennende måte. Her har du sjansen til å komme inn i utvalgte hjem og kultursteder! Ideen kommer fra *Open house* som hadde sitt første arrangement i London i 1992. *Open House* har siden fått fotfeste i over 50 byer over hele verden. Aurskog-Høland er ingen by, men vi har mye fin arkitektur og verdifull kulturarv å vise frem, og vi har fått god veiledning fra *Open House* i Oslo.

Hvert av de 23 stedene er nummerert med referanse på neste side.

Bruk gjerne bil, sykkel eller ta beina fatt. Der privatpersoner åpner hjemmet sitt; ta av skoene og opptre med respekt.

I år finner du i tillegg en oversikt over steder hvor det er mulig å kjøpe mat og drikke i tilknytning til arrangementet.

Til barn og unge under 18 år: tegn ditt drømmehus!

Lørdag 16. september, i forbindelse med «Stuttreist&Himlaga» på Bjørkelangen, kan du levere din tegning av drømmehuset ditt. Tegningen leveres på kommunens stand innen kl. 16.00.

Du kan tegne på forhånd, men du kan også bruke tegnesaker på biblioteket (kl. 11.00 – 14.00) eller på kommunens stand. Skriv navn, alder og telefonnummer på baksiden av arket. Tre bidrag premieres, og vinnerne vil bli kontaktet.

Prosjektgruppe:

Aurskog-Høland kommune:

Aurskog-Høland kommune:

Aurskog-Høland kommune:

Aurskog-Høland utvikling:

Aurskog-Høland kunstforening:

På vegne av Historielagene:

Aurskog-Høland kirkelig fellesråd:

Landskapsarkitekt:

Arkitekt:

Anne Kirsti Johnsen

Gabi Valentien

Anne Helen Eide Kongtorp

Carl Fredrik Havnås

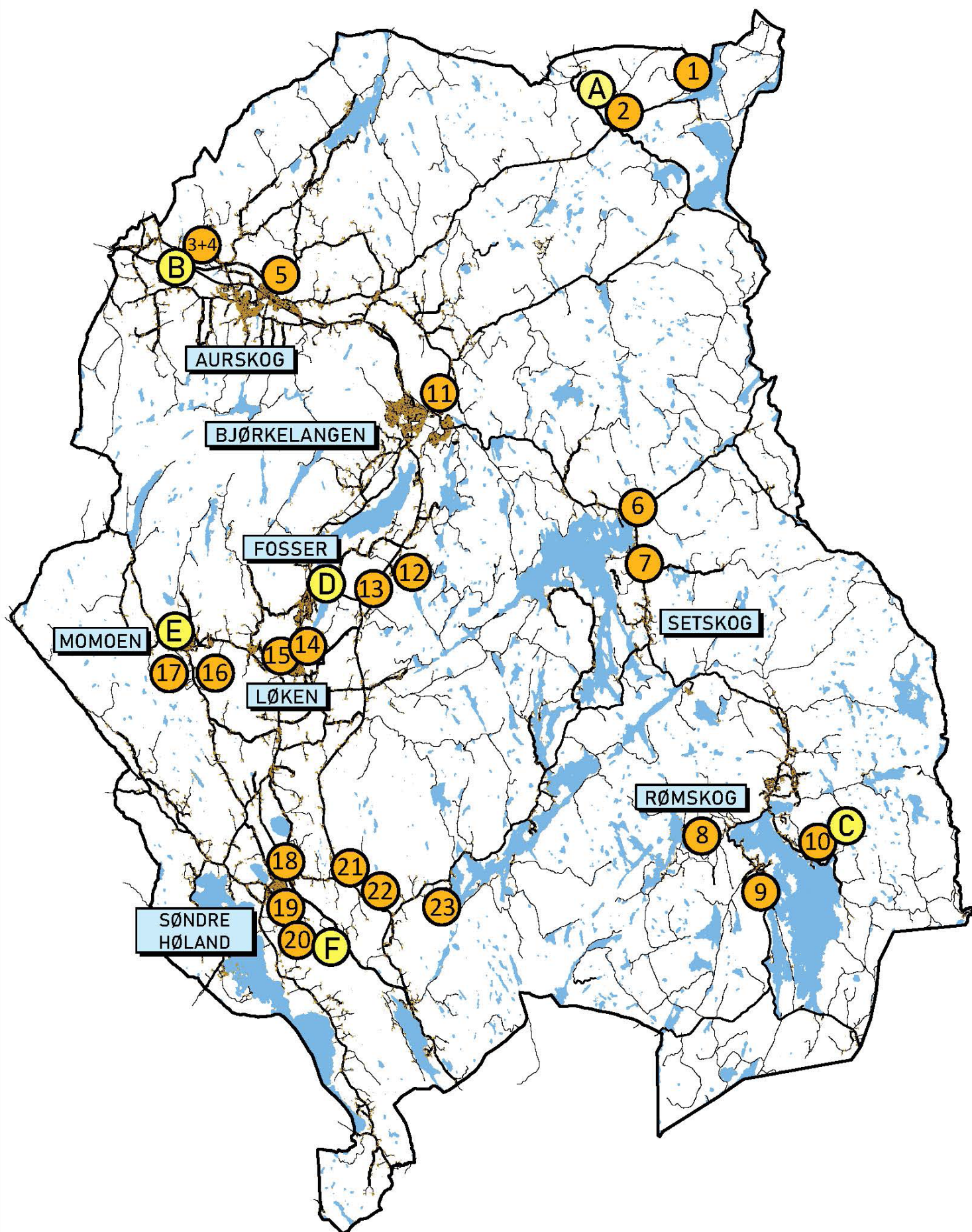
Øystein Ørjasæter

Eva Marie Gran

Runar Kasbo

Helene Hoel Oppegaard

Serine Væting

Over terskel'n i Aurskog-Høland kommune

AURSKOG

- 1) Mangen kapell
- 2) Ovlien gamle samfunnshus
- 3) Glamping i iglo - Killingmo Alpakka gård
- 4) Stabburet på Killingmo Alpakka gård
- 5) Solstad - privat hjem

BJØRKELANGEN

- 11) Toppen internat på Kjelle vgs

FOSSER

- 12) Østre Moen - privat hjem
- 13) Stiftelsen Øsken gård

SØNDRE HØLAND

- 07(Kinnestadbygget på A-H bygdetun
- 08(Søndre Høland kirke
- 1/(Skjønneberg Villmarksrestaurant
- 10(Mikrohuset på Adår i÷ - privat
- 11(Plommehage barnehage
- 12(Nordre Soprim gård - privat hjem

SETSKOG

- 6) Kjone - historisk interessant korntørke
- 7) Kunstgalleri - privat hjem

RØMSKOG

- 8) Rømskog Spa & Resort
- 9) Sandemskolen - privat hjem
- 10) Kurøen Bygdetun

LØKEN

- 14) Telthuset på Løken gamle kirkegård
- 15) Sakristiet på Løken gamle kirkegård

MOMOEN

- 16) Hofmoen gamle skole
- 17) Samfunnshuslokalet på Momoen

Serveringssteder som har åpent under Over terskel'n

- A) Ovlien gamle skole og samfundshus
- B) Killingmo Alpakka gård
- C) Kurøen Bygdetun
- D) SMIA på Fosser
- E) Halvorsen Cafe & Catering på Momoen
- F) Skjønneberg Villmarksrestaurant i Søndre Høland

AURSKOG

1) MANGEN KAPELL

Adresse : Nordre Mangen vei 1641
1930 Aurskog

Åpningstid: Søndag kl. 12.00 - 16.00

Kl. 14.00, minikonsert v/organist Knut-Martin Katla

Tomten ble gitt av Johan Nordbye på Nordre Mangen gård, og tømmeret ble gitt av lokale skogeiere. Kirken er tegnet av ingeniør Anders Haneborg og oppført av byggmester Martin Johnsen fra Blaker. Kapellet ble reist i laftet tømmer og har innvendig et spesielt lunt og harmonisk preg. Kapellet ble innviet i 1903.

2) OVLIEN GAMLE SKOLE OG SAMFUNDSHUS

Adresse : Nordre Mangen vei 1319
1930 Aurskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Ovlien var en egen skolekrets fra 1887. I 1925 var det skole i øvre Ovlien mens det ble bygget ny skole som var ferdigstilt 1926. Den var i bruk frem til 1947. Etter den tid ble det dannet en uavhengig forening som overtok bygget under navnet Ovlien Vel. Vellet ble erstattet av et A/L, og i 2021 overtok og renoverte Anne-Lise Torvund og Tore Ovlien stedet og åpnet da dørene for ulike arrangementer. En utstilling av effekter/møbler fra den gamle skolen kan ses på Ovlien.

3) GLAMPING I IGLO

Adresse : Killingmo Alpakka Gård
Killingmobakken 46
1930 Aurskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Iglo kommer fra inuitt-språket og betyr *hus*. Igloen er opprinnelig en vinterbolig og er bygget opp som en typisk trykkonstruksjon hvor den siste blokken i midten holder hele konstruksjonen oppe.

Formen har fått sin renessanse, og på alpakkagården er det igloer som leies ut til firmaer og privatpersoner for overnatting og naturopplevelser. *Glamping* betyr en opplevelse der natur møter moderne fasiliteter og det "lille ekstra".

4) STABBURET PÅ KILLINGMO ALPAKKA GÅRD

Adresse : Killingmobakken 46
1930 Aurskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Stabbur er opprinnelig en bygning som ble brukt til oppbevaring av mat, klær og andre varer som skulle holdes fritt for mus og andre krypdyr. Stabbur er plassert på stolper, stabber eller stabler av stein og på denne måten løftet opp fra bakken. Sammen med stuen og eldhuset dannet stabburet det tradisjonelle gårdstunet. Stabburet på alpakkagården er bygget i 1937, og leies i dag ut til arrangementer. Enkel servering og gårdsbutikken Frøken Fiber holder også til i stabburet.

5) SOLSTAD - PRIVAT HJEM

Adresse : Lokshaugveien 1
1930 Aurskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

På eiendommen Solstad bygde kommunekasserer Moses O. Aardahl og konen Anna hus i 1933 for 1500 kroner. Huset er bygget i jugendstil og har bare hatt mindre oppgraderinger utvendig, før det i 2021 ble ført opp et tilbygg. Tilbygget ble etter bygningsverningsråd fra *Museene i Akershus* (MiA) oppført bak huset og i en moderne byggestil for tydelig å skille gammelt fra nytt. Innvendige oppgraderinger er gjort med hensyn til både moderne krav og husets originale uttrykk.

SETSKOG

6) KJONE

Adresse : Tangenkrysset
1954 Setskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Kjona ved Tangenkrysset er et landemerke og et sjeldent kulturminne. Kjone er et tørkehus for korn, malt og lin, og ble gjerne laftet i to etasjer med ildsted i underetasjen og tørkerom over. Fordi man fyrte i kjona, var bygget utsatt for brann. Derfor var det vanlig at kjona stod et stykke unna andre hus på gården. Det er ingen pipe på kjona, når det ble fyrte, sevrøyken ut av sprekker og andre åpninger.

Setskog historielag er til stede.

7) KUNSTGALLERI - PRIVAT HJEM

Adresse : Furuåsveien 2
1954 Setskog

Åpningstid: Søndag kl. 12.00 - 16.00

Kl. 13.00 konsert: v/Lene Anett Killingmo,
musikk av Anders Heyerdahl

Kl. 13.30 kåseri: v/kunstformidler og forfatter
Fridtjov Urdal

Kl 14.30 konsert: v/Lene Anett Killingmo,
musikk av Anders Heyerdahl

Her vises over 500 kunstverk av kjente og mindre kjente kunstnere fra nasjonalromantikken (midten på 1800-tallet) og frem til i dag. Flest norske, men også noen utenlandske innen maleri, akvarell, grafikk, tegning, skulptur og kunsthåndverk. Det finnes også noen uteskulpturer.

Omvisning etter ønske.

RØMSKOG

9) RØMSKOG SPA & RESORT

Adresse : Eikestadveien 95
1950 Rømskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00

Lørdag Kl. 13.00 Orientering om bygget
v/byggeleder Gjermund Nilsen

Spa- og konferansehotellet stod ferdig i 2008, og er tegnet av Tom Skarpaas og Tor Andresen Arkitekter.

Hotellet ligger på bredden av innsjøen Vortungen, og er bygget delvis ut over vannet. Hotellet har kaldkulp og utendørs varmbad, og har også båter, kanoer, terrengsykler og lavvo som leies ut til besøkende. Hotellet beskriver seg som "Der norsk natur møter luksuriøst design".

9) SANDEMSKOLEN - PRIVAT HJEM

Adresse : Sundsrudveien
1950 Rømskog

Åpningstid: Søndag kl. 12.00 - 16.00

Sandemaskolen var en grendeskole fra 1922. Huset er tegnet av Klemet Haukenes, og skolen var i drift fram til 1957.

Kommunen solgte skolen i 1974 til Arne Lindaas mot at det skulle drives kulturvirksomhet i lokalet og at Rømskog kommune fikk bruke den som valglokale for kretsen. Lindaas brukte også stedet som kunstgalleri. De senere årene er Sandemaskolen blitt kulturminne, og et familie- og gjestehus.

10) KURØEN BYGDETUN

Adresse : Ringsbyveien 137
1950 Rømskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Første eier av gården Kurøen som er nevnt i skriftlige kilder, er Tord Kurøen som bodde på gården fra 1599 til 1620. De siste fastboende var forpakterne Maren og Nils Stenby som bodde på Kurøen fram til 1973. I 1986 ga de daværende eierne, søsknene Melleby, gården til Rømskog kommune. I noen av rommene og i stuen er mye av tidligere inventar tatt vare på. I dag er Kurøen et kombinert bygdetun og kultursenter.

Rømskog historielag vil være til stede.

BJØRKELANGEN

11) TOPPEN INTERNAT PÅ KJELLE VGS

Adresse : Haneborgveien 32
1940 Bjørkelangen

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00

Skolen startet i 1942 som *Kjelle offentlig framhalds- og yrkesskole*.

Det som i dag er *Toppen internat* ble oppført i 1928 av Oskar Fallet, og er bygget i svensk herregårdsstil.

I 1971 ble huset solgt til skolen og huser i dag elevinternat.

FOSSER OG LØKEN

12) ØSTRE MOEN - PRIVAT HJEM

Adresse : Grasåsveien 45
1963 Foss

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Østre Moen har vært en plass under Klava Gård, og ble skilt ut fra denne i 1952. Nåværende eier er Harald Bjørn-Larsen som kjøpte stedet i 2008.

Hovedbygningen er fra 1860, og er en gammel tømmerbygning som senere har blitt panelt og påbygget. På 1970- tallet, ble bygningen "modernisert" med husmorvinduer osv. I dag har huset fått tilbake sitt opprinnelige utseende med korsvinduer, og innvendig er det satt tilbake i sin opprinnelige stand så langt det har latt seg gjøre. Den mangfoldige hagen og et uthus/låve i samme stil kan også besiktiges.

13) STIFTELSEN ØSKEN GÅRD

Adresse : Nyveien 599
1963 Fosser

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Foruten en praktfull hovedbygning, sidebygning og låve, består Øsken gård av 4 700 dekar skog og 260 dekar jord. Skogen drives av Glommensskog hvor stiftelsen er andelseier, mens jorda leies ut.

Det spesielle med Øsken gård er den fransk inspirerte stilen som preger hovedbygningen. Byggherre, Odilon Baltazar Hannibal Hanneborg, var frankofil, og det bærer stedet preg av. Hovedbygningen er fra 1880-tallet, men er bygd i 1700-tallets stil.

14) TELTHUSET PÅ LØKEN GAMLE KIRKEGÅRD

Adresse : Oberst Kruses vei
196 Løken

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Telthuset er fra 1728 og ble brukt til lagring av militært utstyr. Tidligere hadde utstyret blitt lagret i kirken, men særlig telt krevde mye lagringsplass, og det var grunnen til at det ble bygd egne telthus. Før søndagsgudstjenester kunne militær eksersis og våpenøvelse for hølandske kompani bli gjennomført på kirkebakken.

Høland historielag vil være til stede.

15) SAKRISTIET PÅ LØKEN GAMLE KIRKEGÅRD

Adresse : Oberst Kruses vei
1960 Løken

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Det har stått to kirker ca. en halv kilometer sørvest for den nåværende kirken før kirkestedet ble flyttet i 1883. Et sakristi ble oppført i 1655 inntil korets nordside på langkirken som ble oppført like før 1600, og nytt sakristi ble oppført i 1707. Med unntak av det hvitmalt sakristiet ble den gamle kirken revet etter at ny kirke ble oppført på nytt sted i 1883.

Høland historielag vil være til stede.

MOMOEN

16) HOFMOEN GAMLE SKOLE

Adresse : Klapputveien 36, Moe
1960 Løken

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Kl. 15.00 konsert: v/The Saints

Skolen på Moe ble etablert i 1857, mens dagens bygning ble oppført i 1882.

Huset rommer et autentisk klasserom fra perioden 1920 til 1940, og har i tillegg et stort utvalg av lærebøker helt tilbake fra 1840-årene.

17) LOKALET PÅ MOMOEN

Adresse : Momoenveien 3
1960 Løken

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Momoen Ungdomslag ble stiftet i 1918, og i den forbindelse ble tomten til et forsamlingshus ervervet. I løpet av 1920-tallet satte lokale ildsjeler opp det første bygget. På slutten av 1950-tallet, mens Johan Andersen var formann, gjennomgikk bygget en stor renovering og påbygging. Huset ble ferdigstilt i 1958 og seende ut slik vi kjenner det i dag. Huset har vært og er en viktig samlingsplass for lokalbefolkningen. Det brukes både som konsertlokale, til konfirmasjoner og andre arrangementer.

SØNDRE HØLAND

18) KINNESTADBYGGET PÅ BYGDETUNET

Adresse : Tønnebergveien 9
1970 Hemnes

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Kinnestad er midtpunktet på Aurskog-Høland bygdetun og stod ferdig 17. mai 1964. Bygget ble opprinnelig oppført i 1780-årene på Mellom Kinnestad i Setskog. Det fikk flere utvidelser utover 1800-tallet. Bygget er laftet, men på 1850-tallet fikk det på utvendig panelkledning og inngangsparti i empire-stil. Dette bygget er et godt eksempel på en utvikling som skjedde fra midten av 1700-tallet der den teknologiske utviklingen ga bedre tilgang på skårne plankebord, grua ble erstattet av lukkede vedovner, og de små blyglassvindueene vek plassen for større glassflater.

19) SØNDRE HØLAND KIRKE

Adresse : Langstranda 12
1970 Hemnes

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Menighetens høstmarked holdes på lørdagen

Minikonsert: Søndag kl. 14.00
v/organist Katarina Antanaskovic

Kirken er en såkalt korskirke fra 1866. Tegningene til kirken ble utarbeidet av Anders Haneborg på grunnlag Christian H. Grosch sine tegninger til Båstad kirke. Byggmester var Gulbrand Johnsen og Andreas Sand.

20) SKJØNNEBERG VILLMARKSRESTAURANT

Adresse : Langstranda 190
1970 Hemnes

Åpningstid: Søndag kl. 12.00 - 16.00

Gården Skjønneberg ble kjøpt i 1954 av Vilhelm Nordlie, farfar til nåværende eier Alf Villy Nordlie. Den gamle låven er totalt restaurert, og det er bygget et tilbygg til villmarksrestauranten med blant annet nye toaletter og kjøkken. Skjønneberg Villmarksrestaurant drives av nåværende eier og hans sønn Alexander Vilhelm Nordlie. Stedet er tilrettelagt med et villmarkspreget og tilbyr blant annet leie av selskapslokale og catering, har uteservering, og det holdes også konserter.

21) MIKROHUSET PÅ BERGSJØ - PRIVAT HJEM

Adresse : Nyveien 1825
1970 Hemnes

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 14.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Mikrohuset er oppført av Johanne Kolstad og ble ferdigstilt i 2022. Det er bygget med bl.a kryssfiner, linisolasjon og kledning fra låven på en gammel husmannsplass. Tanken bak var å bygge et mobilt hjem, med løsninger som tillater å plassere det uten påkobling av strøm, vann og avløp. Mini-huset brukes som helgebolig for eier, og er et eksempel på at riktige løsninger blir til underveis og at man kan klare seg lenge med tak over hodet og gode naboer.

22) PLOMMEHAGE BARNEHAGE

Adresse : Nyveien 1894
1970 Hemnes

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Barnehagen har to avdelinger med hver sine hus. Begge hus er tegnet av eierne, Cathrine og Ole Jørgen Kolstad, og er oppført i massivtre, dvs at vegger og tak består kun av trevirke som holdes sammen med treplugger. Det er verken skruer, lim eller isolasjonsmateriale i konstruksjonen. På den måten får man et bygg som er selvbærende og som puster, og som er helt uten emisjoner fra plast eller isolasjon. Det første huset ble oppført i 2006 og det andre i 2016. Massivtrehusene er produsert og montert av Holz 100 (2006) og Montasje AS (2016).

23) NORDRE SOPRIM GÅRD - PRIVAT HJEM

Adresse : Soprimveien 38
1970 Hemnes

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

Nordre Soprim var opprinnelig et gods og i sin storhetstid en av Norges største eiendommer. Godset ble imidlertid stykket opp underveis. Hovedhuset er fra 1886 og er på ca. 973m². Bygningen har beholdt mye av den gamle sjarmen og har rosetter, tidsriktig stukkatur og interiør. Bygningen bærer preg av sin fordums storhet, nok til at kong Haakon var på besøk og en god venn av familien. De nåværende eierne, Robert-André Randal og Anders Bjørnstad, er opptatt av å bevare bygningene på gården i den opprinnelige stilen.

Serveringssteder som har åpent under *Over terskel'n*

A) OVLIEN GAMLE SKOLE OG SAMFUNDSHUS

Adresse : Nordre Mangen vei 1319
1930 Aurskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

23. og 24. september serveres det kaffe og vafler.

B) KURØEN BYGDETUN

Adresse : Ringsbuveien 137
1950 Rømskog

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

23. og 24. september serveres det kaffe og vafler.

C) SMIA

Adresse : Fosserveien 213
1963 Fosser

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

23. og 24. september serveres det Grethes fiskesuppe, omelett, toast m.m.

SMIA er en lokal kulturarena som er tilholdsstedet til Kultur-kaféen, Bygdetruppen Teater og Madam K.

D) HALVORSEN CAFE OG CATERING AS

Adresse : Klapputveien 3, Moe
1960 Løken

Åpningstid: Lørdag kl. 12.00 - 16.00
Søndag kl. 12.00 - 16.00

23. og 24. september serveres det lappskaus med grønnsaker fra bonden på Moe. I tillegg kan det også kjøpes kaffe, vafler m.m.

E) SKJØNNEBERG VILLMARKSRESTAURANT

Adresse : Langstranda 190
1970 Hemnes

Åpningstid: Søndag kl. 12.00 - 16.00

24. september serveres det hjemmelagde kaker som suksessterte, sjokoladekake og gulrotkake. I tillegg kan det kjøpes smakfull og kortreist gårdsis fra Bamsrudlåven.

En stor takk til alle som åpner sine hus og til alle samarbeidspartnere som bidrar til at vi kan vise frem hva som skjuler seg over terskel'n i disse flotte byggene.

**Aurskog-Høland
kommune**
Muligheter, miljø og mangfold

DEN NORSKE KIRKE

AURSKOG · HØLAND
KUNSTFORENING